

Förbered källaren för att bli mysrum

🔨 Det här är ett rejält sommarprojekt som helst ska ske under en torr och varm högttrycksperiod, annars kan grävningen bli ett stort blött lerdike. Kolla och jämför olika isoleringsproduktsystem hos din handlare. Prata med någon som kan byggteknik och gärna med grannar som genomfört samma projekt. Kontakta schaktföretag för att boka tid. Sommarperioden blir fort fullbokad.

🛠️ Du behöver en del trädgårdsredskap som spade, kratta, vattenpass, skottkärra samt eventuellt murslev och hink. Materialbehovet styrs oftast av vilken isoleringsprodukt du väljer, men du lär behöva tillbehör som lim, avslutningslister, dräneringsrör med mera. Eventuell återfyllnadsgrus brukar gräventreprenören beställa direkt om det behövs.

🕒 Ett rektangulärt hus på ca 100 kvm, utan utbyggnader eller många stora växter, bör en grävare klara på två arbetsdagar. Justering av väggen, isoleringsmontering och byte eller komplettering av dräneringen tar 4-5 dagar för två män. Med återfyllnad inräknad tar det då omkring tio dagar. Det kan sedan ta extra tid att exempelvis återställa gräsmattan och att lägga tillbaka markstenplattorna på uteplatsen.

💰 Materialkostnad: cirka 25000 kr: En grävare kostar 500-1000 kr i timmen, så räkna med drygt 30000 kr för den. Med ROT-avdrag kan du reducera arbetskostnaden (men inte materialkostnad eller maskinhyra).

🏠 Välj en gräventreprenör nära dig, för det kostar extra att frakta grävmaskinen långt.

Prisuppgifterna är endast tänkta som riklinjer och kan variera med sortimentet hos just din lokala Bolist-handlare.

källare

Det är viktigt att underhålla fuktskyddet när källaren ska uppgraderas från pannrum eller grovförråd till bostadsrum eller mysigt krypin.

Om det har börjat tränga igenom fukt så märks det i form av unken lukt eller fläckar på insidan av källarväggen. Det kan hjälpa med höjd innetemperatur och ökad luftomsättning med hjälp av ventilation i källaren. Men om det inte räcker är det dags att gräva upp utanför källaren för att göra om dränering och fuktisolering. Dräneringens uppgift är att samla och avleda vatten under mark intill källarväggen.

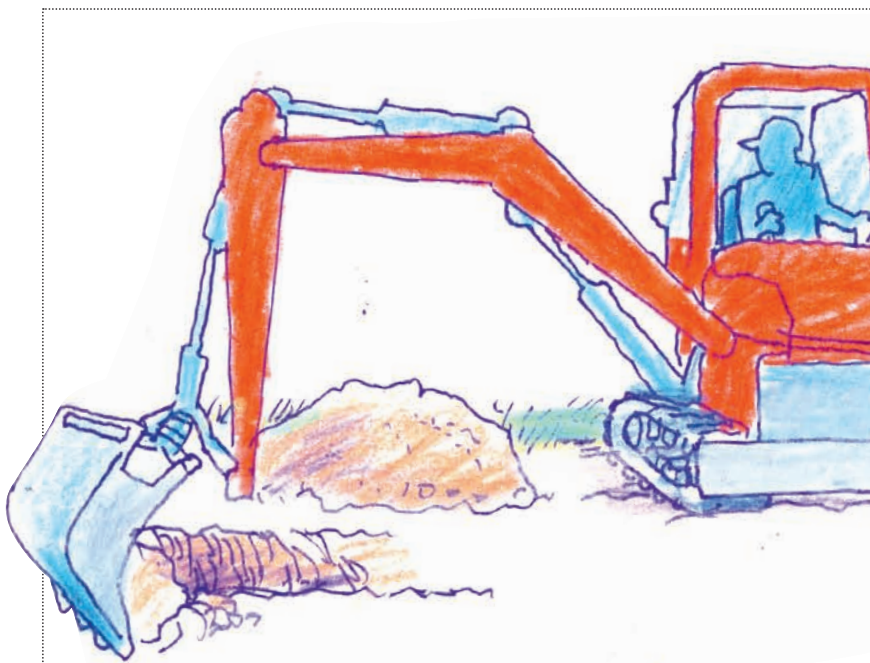
Källarväggen ska få en tät utsida och en utvändig värmeisolering. Det finns flera olika produktsystem att välja mellan. När det är dags fylla runt grunden igen kan man göra så att det släpper igenom vatten som kan dräneras bort. Det går också att göra tätt vid markytan så att minimalt

Av Leif Qvist

med vatten kan tränga ner ut med källarväggens utsida.

Förr strök man källarväggen med asfalt. I dag används oftast cellplastskivor som punktklimmas mot väggen.

Den största och mest kostsamma delen av isoleringsprojektet är att gräva och frilägga källarväggens utsida.

En grävare måste kunna ta sig in till husväggen. Om grinden eller infarten inte räcker till så får du låta flytta en del av häcken eller staketet runt huset. Stora växter intill husväggen kanske också behöver flyttas och sätts i jord någon annan stans ett tag.

Schaktmassorna måste läggas upp så att de inte riskerar att rasa om det skulle regna kraftigt. Vänta alltså in en varm högttrycksperiod innan du drar i gång projektet.

Markförhållanden, grunder och väggkonstruktioner varierar mellan olika hus och kräver olika detaljlösningar. Kontakta materialleverantören och en fuktexpert för goda råd kring just ditt hus.

▲ 1. När grävningen är färdig och källarväggen frigjorts måste eventuell tidigare asfaltsstrykning skrapas upp lite så att fukt i väggen kan komma ut. Om det finns skador efter grävskopan ska de lappas med putsbruk. Blanda enligt förpackningen. Fukta väggen och slå på och jämna ut putsen med murslev. "Forehand"-svingen med mursleven vid putspåslaget gör du bäst med handleden, inte med hela armen.

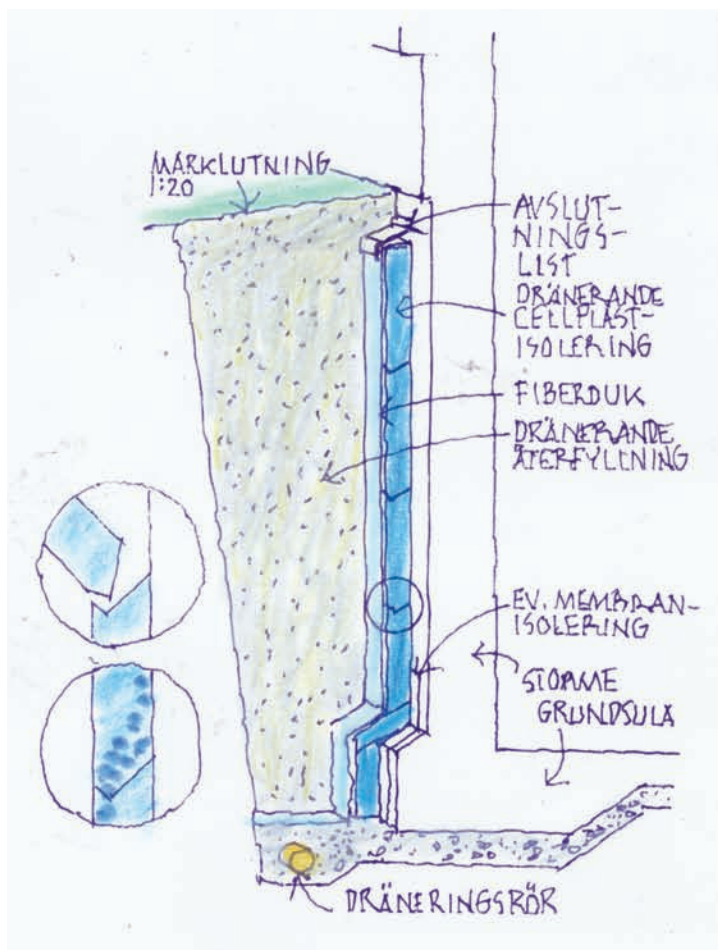
▲ 2. Isolerblocken travas på med fästlim i punkter. Det är extra viktigt att den utstickande klacken längst ner på källarväggen kläs in. Vissa produktsystem rekommenderar en membranisolering (fuktspärr) under isoleringsblocken vid klacken.

▲ 3. När isolerblocken är på plats och avslutats upptill med täcklist, är det dags att fästa en sammanhållande och skyddande fiberduk över väggisoleringen.

▲ 4. Under klackens nivå läggs ett dräneringsrör runt grunden. Över och under röret ska det vara ett decimetertjockt dränerande grusskikt utan stenar. Det produktsystem vi valde har lätthanterligt dränskittsgrus i tygsäckar ("bags"). Dräneringsrören bör mynna ut i en stenkista. Där kan vi använda samma bags så att vattnet lätt sjunker undan.

▲ 5. Så här ser värmeisoleringen och dräneringen ut när det är färdigt. Obs! Isoleringens horisontalskarvar är utformade för att vara "kapillärbrytande" och konstruerade så att väggen kan släppa ifrån sig fukt.